

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ PENSIJŲ
ĮSTATYMO, MOKSLININKŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ LAIKINOJO ĮSTATYMO,
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS PENSIJŲ IŠANKSTINIO
MOKĖJIMO ĮSTATYMO, TEISĖJŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO, PENSIJŲ
KAUPIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARŲ
STATUSO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
Į S T A T Y M A S**

2005 m. gegužės 19 d. Nr. X-208
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO 18, 28 STRAIPSNIŲ
PAPILDYMAS IR PAKEITIMAS**

(Žin., 1991, Nr. [36-969](#); 2004, Nr. 83-2983)

1 straipsnis. 18 straipsnio 3 dalies papildymas

Papildyti 18 straipsnio 3 dalį 6 punktu:

„6) netekto darbingumo procentų.“

2 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**28 straipsnis. Specialiosios pagalbos priemonių finansavimas**

Specialiosios pagalbos priemonių teikimas finansuojamas iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų įstaigų (organizacijų) lėšų, paramos lėšų, suteikus specialiosios pagalbos priemones gautų lėšų ir kitų lėšų.“

**ANTRASIS SKIRSNIS
VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS
IR PAPILDYMAS**

(Žin., 1994, Nr. [101-2018](#); 1995, Nr. [59-1476](#), Nr. [102-2282](#); 1996, Nr. [73-1750](#);
1997, Nr. 30-708, Nr. 38-925, Nr. 104-2622, Nr. 115-2911; 1998, Nr. 56-1546, Nr. 98-2709, Nr.
114-3192, Nr. 115-3235; 1999, Nr. 48-1525, Nr. 57-1834, Nr. 99-2846; 2000, Nr. 52-1487, Nr.
111-3578; 2003, Nr. 14-538, Nr. 32-1314, Nr. 102-4587; 2004, Nr. 80-2835, Nr. 88 3209, Nr. 116-
4330, Nr. 158-5759, Nr. 171-6299; 2005, Nr. 7-188)

1 straipsnis. 4 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisę gauti Lietuvos Respublikos pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją (toliau – pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją) turi Lietuvos Respublikos piliečiai, ypač nusipelnę Lietuvai kurdami bei plėtodami jos valstybingumą, ūkį, kultūrą, mokslą, meną ir sportą, gindami valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką, labiausiai pasižymėję pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviai, taip pat motinos, pagimdžiusios ir išauginusios iki 8 metų bei gerai išauklėjusios 7 ir daugiau vaikų, jei šie asmenys yra sukakę Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžių) arba yra pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais). Asmenys, dirbę ypatingomis darbo sąlygomis, už kurias skiriama kompensacija pagal Valstybinių socialinio

draudimo pensijų įstatymą, turi teisę gauti pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją likus iki senatvės pensijos amžiaus tiek mėnesių, už kiek mėnesių kompensacija mokama.“

2 straipsnis. 5 straipsnio 2 ir 7 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Antrojo laipsnio valstybinę pensiją skiria ir sprendimus dėl šios pensijos skyrimo panaikinimo priima Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija.“

2. 5 straipsnio 7 dalyje po žodžio „(tėvystės)“ įrašyti žodžius „profesinės reabilitacijos pašalpas“, po žodžio „išauginusioms“ įrašyti žodžius ir skaičių „iki 8 metų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„Asmenims, kurie po pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų paskyrimo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba kurie gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, motinystės (tėvystės), profesinės reabilitacijos pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas (toliau šiame straipsnyje – draudžiamosios pajamos), paskirtos pensijos nemokamos. Ši nuostata netaikoma šio straipsnio ketvirtojoje dalyje išvardytiems ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams pirmojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjams, taip pat antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjoms – motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms iki 8 metų bei gerai išauklėjusioms 7 ir daugiau vaikų. Apie draudžiamųjų pajamų turėjimą pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų gavėjai privalo pranešti pensiją jiems mokančiai institucijai per 10 dienų nuo šių pajamų atsiradimo dienos. Jeigu apie šias pajamas laiku nepranešama ir dėl to permokama pensija, permokėtos pensijos suma išieškoma iš pensijos gavėjo Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 6 straipsnio 5 dalies pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Komisija turi teisę skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją miestų ir rajonų savivaldybių arba apskričių viršininkų administracijos teikimu motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms iki 8 metų bei gerai išauklėjusioms 7 ir daugiau vaikų (toliau šiame straipsnyje – daugiavaikė motina), netaikydama šio įstatymo 5 straipsnio trečiojoje dalyje nurodytų apribojimų. Komisija taip pat turi teisę priimti sprendimą skirti nuo 2005 m. sausio 1 d. antrojo laipsnio valstybinę pensiją daugiavaikėi motinai, jeigu daugiavaikė motina 2005 m. sausio 1 d. atitiko šios pensijos skyrimo sąlygas ir jeigu Komisija gavo savivaldybės arba apskrities viršininko administracijos teikimą su visais būtinais nurodytais pensijai skirti dokumentais ne vėliau kaip iki 2005 m. liepos 1 d. Daugiavaikių motinų pagimdytų ir išaugintų vaikų gero išauklėjimo bei pačių motinų elgesio vertinimo kriterijų ir sąlygų teisei į antrojo laipsnio valstybinę pensiją nustatyti aprašą tvirtina Vyriausybė. Šiuo aprašu privalo vadovautis savivaldybių ir apskričių viršininkų administracijos, teikdamos pasiūlymus dėl antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo daugiavaikėms motinoms, taip pat Komisija, priimdama sprendimus dėl šių motinų teisės gauti antrojo laipsnio valstybinę pensiją. Savivaldybių ir apskričių viršininkų administracijos, kurių teikimu šios pensijos buvo paskirtos motinoms, neatitinkančioms antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo sąlygų, įstatymų nustatyta tvarka privalo atlyginti Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui žalą, padarytą iki šios pensijos mokėjimo nutraukimo.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. 7 straipsnio 1 dalį pripažinti netekusia galios.

2. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Asmenims, buvusiems Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku, Ministru Pirmininku, Aukščiausiojo Teismo pirmininku, Konstitucinio Teismo pirmininku, skiriama pirmojo laipsnio valstybinę pensija, jei jie bent dvejus metus ėjo šioje dalyje išvardytas pareigas. Pensija šiems asmenims skiriama, kai jie sukanka senatvės pensijos amžių arba yra pripažinti nedarbingais ar iš

dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais).“

3. 7 straipsnio 4 dalį pripažinti netekusi galios.

5 straipsnis. 11 straipsnio 1 dalies 1 ir 7 punktų pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) kurie buvo pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – tapo invalidais) dėl 1991 metų sausio 11–13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių, taip pat Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjai, sužaloti 1991 metų sausio 11–13 dienomis ir po to vykdytos SSRS agresijos metu, bet dėl to nepripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais), pateikę savivaldybės institucijos išduotą pažymėjimą, patvirtinantį nurodytą teisinį statusą, bei Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros išduotą pažymą, patvirtinančią sužalojimo, padaryto ginant Lietuvos Respublikos laisvę 1991 metais, faktą;“.

2. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) kurie tapo invalidais būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje (1945 07 22–1991 12 31) metu arba vėliau buvo pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) dėl ligų, susijusių su karine tarnyba;“.

6 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Valstybinės pensijos nukentėjusiems dėl 1991 metų sausio 11(13) dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių asmenims ir jų šeimos nariams

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama asmenims, pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) dėl 1991 metų sausio 11–13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių. Ši pensija mokama asmenims:

1) pripažintiems netekusiais 75–100 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I grupės invalidais), – 8 valstybinių pensijų bazių dydžio;

2) pripažintiems netekusiais 60–70 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – II grupės invalidais), – 6 valstybinių pensijų bazių dydžio;

3) pripažintiems netekusiais 45–55 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – III grupės invalidais), – 4 valstybinių pensijų bazių dydžio.

Jeigu šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyti asmenys senatvės pensijos amžių sukako iki 2005 m. liepos 1 d. arba šį amžių sukanka po nurodytosios datos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos gavimo laikotarpiu, jiems paskirtos ir iki pat senatvės pensijos amžiaus sukakties mokėtos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos mokamos iki gyvos galvos.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama asmenų, žuvusių dėl 1991 metų sausio 11–13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių, motinoms, sukakusioms 50 metų arba pripažintoms nedarbingomis ar iš dalies darbingomis (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidėmis), taip pat tėvams, sukakusiems senatvės pensijos amžių arba pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais). Šiems asmenims mokama 8 valstybinių pensijų bazių dydžio nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija.

Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjams, sužalotiems 1991 metų sausio 11–13 dienomis ir po to vykdytos SSRS agresijos metu, bet dėl to netapusiems invalidais, valstybinių pensijų bazės dydžio nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama, kai jie sukanka senatvės pensijos amžių arba pripažįstami nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais) dėl susirgimo, nesusijusio su 1991 metų sausio 11–13 dienomis ir po to vykdytos SSRS agresijos.“

7 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 13 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Nukentėjusiųjų asmenų, pripažintų nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. (invalidais), sukakusių senatvės pensijos amžių, kalėjusių ar išbuvusių tremtyje ne mažiau kaip 15 kalendorinių metų buvusios TSRS Tolimosios Šiaurės rajonuose ar jiems prilygintose vietovėse, valstybinės pensijos“.

2. Pakeisti 13 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2–6 ir 8, 9 punktuose išvardytiems asmenims, pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais) arba sukakusiems senatvės pensijos amžių, skiriama ir mokama nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija valstybinių pensijų bazės dydžio, išskyrus šio straipsnio antroje dalyje numatytus atvejus.“

3. Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą ir 4 punktą bei visą dalį išdėstyti taip:

„Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2–8 punktuose išvardytiems asmenims, kurie tapo nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais):

1) neteisėto kalinimo ir tremties, pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų metu;

2) būdami išvežti priverstiniais darbams, būdami getuose ir koncentracijos stovyklose;

3) būdami kitokio tipo prievartinėse stovyklose;

4) dalyvaudami karo veiksmuose bei atlikdami būtinąją karinę tarnybą ar karinius mokymus sovietinėje armijoje arba vėliau buvo pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) dėl ligų, susijusių su karine tarnyba;

5) dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo darbų poveikio.“

4. Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija mokama šio straipsnio antroje dalyje išvardytiems asmenims:

1) pripažintiems netekusiais 75–100 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I grupės invalidais), – 2 valstybinių pensijų bazių dydžio;

2) pripažintiems netekusiais 60–70 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – II grupės invalidais), – 1,5 valstybinių pensijų bazės dydžio;

3) pripažintiems netekusiais 45–55 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – III grupės invalidais), – 0,75 valstybinių pensijų bazės dydžio.“

5. Papildyti 13 straipsnį nauja 4 dalimi:

„Jeigu šio straipsnio antroje dalyje nurodyti asmenys senatvės pensijos amžių sukako iki 2005 m. liepos 1 d. arba šį amžių suka po nurodytos datos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos gavimo laikotarpiu, jiems paskirtos ir iki pat senatvės pensijos amžiaus sukakties mokėtos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos mokamos iki gyvos galvos, išskyrus asmenis, kurie sukakę senatvės pensijos amžių įgijo teisę gauti didesnę nukentėjusiųjų asmenų valstybinę pensiją.“

6. Buvusias 13 straipsnio 4 ir 5 dalis laikyti atitinkamai 5 ir 6 dalimis, pakeisti 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos taip pat skiriamos bei mokamos šio įstatymo 11 straipsnio antrosios dalies 2 ir 4 punktuose nurodytų asmenų tėvams, pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais) arba sukakusiems senatvės pensijos amžių, ir yra valstybinių pensijų bazės dydžio.“

8 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės našlių ir našlaičių pensijos

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija skiriama asmenų, žuvusių dėl 1991 metų sausio 11–13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių:

1) našlaičiams (vaikams ir įvairiems) iki 18 metų, taip pat vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18 metų ir jeigu jie visą laiką nuo 18 metų sukaities yra nedarbingi ar iš dalies darbingi (invalidai), taip pat vidurinių bei nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninių skyrių studentams ir moksleiviams iki šių mokyklų baigimo, bet ne ilgiau, negu jiems sukaks 24 metai;

2) nesudariusioms kitos santuokos našlėms nepaisant amžiaus.

Kiekvienam iš šių asmenų mokama 8 valstybinių pensijų bazių dydžio našlių ar našlaičių pensija.

Teisę į valstybinių pensijų bazės dydžio nukentėjusiųjų asmenų valstybinę našlių ir našlaičių pensiją turi pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių, žuvusių kovos lauke ar suėmimo metu, nužudytų ar mirusių tardymo ar kalinimo metu, nuteistų mirties bausmė, jei bausmė įvykdyta, našliai (našlės), taip pat našlaičiai vaikai (įvairai), jeigu jie tėvų mirties metu buvo nepilnamečiai, bei politinių kalinių vaikai (įvairai), jeigu jie abiejų kalinių tėvų mirties metu (taip pat jeigu vienas tėvų (tėvių) buvo miręs, ištremtas arba dingęs be žinios, o kitas kalėjo) buvo nepilnamečiai. Šioje dalyje nurodytiems asmenims nustatyta nukentėjusiųjų asmenų valstybinė našlaičių pensija skiriama ir mokama, jei jie neturi teisės į kitą nukentėjusiųjų asmenų valstybinę pensiją.

Šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodytų nukentėjusiųjų asmenų valstybinę našlių ir našlaičių pensija skiriama ir mokama, jeigu turintys teisę ją gauti asmenys yra sukakę senatvės pensijos amžių arba pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais).

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinę našlių ir našlaičių pensija taip pat skiriama:

1) mirus asmeniui, pripažintam nedarbingu ar iš dalies darbingu (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidu) dėl 1991 metų sausio 11–13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių (12 straipsnio pirmoji dalis);

2) asmeniui žuvus pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų metu, taip pat žuvus ar mirus neteisėto kalinimo ar tremties metu;

3) asmeniui mirus dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo darbų poveikio;

4) asmeniui žuvus ar mirus būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje (1945 07 22–1991 12 31) metu arba vėliau mirus dėl ligų, susijusių su karine tarnyba;

5) mirus šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2, 3 ir 5 punktuose nurodytiems asmenims ir 11 straipsnio pirmosios dalies 4 ir 7 punktuose nurodytiems asmenims, kurie nustatyta tvarka iki mirties buvo pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) arba kurie mirė nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos gavimo laikotarpiu.

Šio straipsnio penktojoje dalyje nurodytų asmenų sutuoktiniams ir vaikams nukentėjusiųjų asmenų valstybinę našlių ir našlaičių pensija mokama tokiomis pačiomis sąlygomis ir gavėjui priklausiusios nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos dalimis, kaip nurodyta Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo straipsniuose, reglamentuojančiuose valstybines socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijas. Jei žuvusiam (mirusiam) asmeniui nebuvo paskirta nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija, nustatant našlių ir našlaičių pensijos dydį laikoma, kad žuvusiam (mirusiam) asmeniui priklausė 1,5 valstybinių pensijų bazės.“

TREČIASIS SKIRSNIS **MOKSLININKŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ LAIKINOJO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO** **PAKEITIMAS**

(Žin., 1995, Nr. [1-4](#); 2002, Nr. [60-2414](#); 2004, Nr. 170-6299)

1 straipsnis. 3 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 2 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) sukako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių arba yra pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – I ar II grupės invalidais);“.

2. 3 straipsnio 2 dalyje po žodžio „(tėvystės)“ įrašyti žodžius „profesinės reabilitacijos“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama tol, kol jie turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba jei jie gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, motinystės (tėvystės), profesinės reabilitacijos pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas. Apie draudžiamųjų pajamų turėjimą mokslininkų valstybinių pensijų gavėjai privalo pranešti pensiją jiems mokančiai institucijai per 10 dienų nuo šių pajamų atsiradimo dienos. Jeigu apie šias pajamas laiku nepranešama ir dėl to permokama pensija, permokėtos pensijos dydis išieškomas iš pensijos gavėjo, neapribojant kokių nors terminu, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.“

KETVIRTASIS SKIRSNIS **VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS PENSIJŲ IŠANKSTINIO** **MOKĖJIMO ĮSTATYMO 3 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS**

(Žin., 2003, Nr. [114-5116](#); 2004, Nr. [117-4373](#), Nr. [171-6299](#))

1 straipsnis. 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktų ir 2 dalies pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) iki Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatyto senatvės pensijos amžiaus jam yra likę ne daugiau kaip 5 metai;“.

2. Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) negauna kitų valstybinių socialinio draudimo, valstybinių, šalpos pensijų (išskyrus šalpos pensijas, įstatymų nustatytais atvejais mokamas namuose invalidus slaugantiems asmenims), užsienio valstybės pensijų, nuolatinį pensinio pobūdžio išmokų už asmens darbo pobūdį (valstybinės signataro rentos, artistų rentos arba kompensacinės išmokos teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams, kompensacijos už ypatingas darbo sąlygas ir pan.), mokamų iš valstybės biudžeto ar Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, pensijų išmokų, gaunamų bet kuriuo Pensijų kaupimo ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymuose nustatyta būdu, netekto darbingumo periodinės kompensacijos, šalpos kompensacijos, nedarbo socialinio draudimo išmokos ar priešpensinės bedarbio išmokos (toliau šiame Įstatyme – pensijos ir išmokos);“.

3. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Motinoms, kurios pagimdė ir išaugino iki 8 metų penkis ir daugiau vaikų, taip pat tėvams (įtėviams), kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose savo neįgalius (invalidus) vaikus (įvaikius) nepaisant vaikų (įvaikių) neįgalumo lygio arba savo vaikus (įvaikius), pripažintus netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2004 m. balandžio 1 d. – I ar II grupės invalidais nuo vaikystės arba iki 2005 m. liepos 1 d. tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų), jeigu šie jų vaikai (įvaikiai) buvo pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18 metų, bei asmenims, kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (visiškos negalios invalidus), išankstinė senatvės pensija, jeigu jie atitinka šio straipsnio 1 dalies 1, 3–6 punktuose išvardytas sąlygas, gali būti paskirta ir tuo atveju, jeigu kreipimosi dėl išankstinės senatvės pensijos dieną šie asmenys turi ne mažesnę kaip 15 metų valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą.“

2 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Skiriant valstybinę socialinio draudimo netekto darbingumo pensiją nesukakusiam senatvės pensijos amžiaus asmeniui, kuris buvo gavęs išankstinę senatvės pensiją, netekto

darbingumo pensijos dydis apskaičiuojamas Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka ir nemažinamas dėl to, kad asmuo gavo išankstinę senatvės pensiją.“

2. 8 straipsnio 3 dalį pripažinti netekusia galios.

3. Pakeisti 8 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Mirus asmeniui, kuris išankstinę senatvės pensiją buvo gavęs anksčiau, valstybinė socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensija apskaičiuojama atsižvelgiant į mirusiojo gautos valstybinės socialinio draudimo senatvės ar invalidumo, ar netekto darbingumo pensijos dydį arba į galėjusios asmeniui priklausyti netekto darbingumo pensijos dydį, apskaičiuotą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta tvarka.“

PENKTASIS SKIRSNIS

TEISĖJŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMAS

(Žin., 2002, Nr. [73-3088](#); 2004, Nr. [171-6299](#))

1 straipsnis. 4 straipsnio 6 punkto pakeitimas

4 straipsnio 6 punkte po žodžio „(tėvystės)“ įrašyti žodžius „profesinės reabilitacijos“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„6) asmuo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, motinystės (tėvystės), profesinės reabilitacijos pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas.“

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO 15 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS

(Žin., 2003, Nr. [75-3472](#); 2004, Nr. [96-3521](#), Nr. [171-6301](#))

1 straipsnis. 15 straipsnio 3 dalies 5 punkto pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) turi būti parodomas valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos sumažėjimas dalyvaujantiems pensijų kaupime, kaip tai numatyta Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme;“.

2 straipsnis. 25 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Dalyviams, kuriems paskirta ir mokama valstybinė socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensija, sukakus senatvės pensijos amžių, skiriama valstybinė socialinio draudimo senatvės pensija laikantis šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų.“

SEPTINTASIS SKIRSNIS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARŲ STATUSO ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMAS

(Žin., 2003, Nr. [101-4543](#); 2004, Nr. [171-6313](#))

1 straipsnis. 9 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybinę signataro našlių ir našlaičių rentą turi teisę gauti mirusio signataro (arba nustatyta tvarka pripažinto mirusiu ar nežinia kur esančiu) sutuoktinis, vaikai bei įvaikiai iki 18 metų, vyresni kaip 18 metų, jeigu jie tapo neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18

metų ir visą laiką nuo 18 metų sukakties yra nedarbingi ar iš dalies darbingi (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidai), taip pat vidurinių bei nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninių skyrių studentai ir moksleiviai iki šių mokyklų baigimo, bet ne ilgiau, negu jiems sukaks 24 metai.“

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus antrojo skirsnio 3 straipsnį, įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.

2 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2005 m. liepos 1 d. parengia ir patvirtina šiam įstatymui įgyvendinti būtinus teisės aktus.

3 straipsnis. Teisės akto pripažinimas netekusiu galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 11, 12 ir 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2005, Nr. [7-188](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS